

แผนกิจกรรมการศึกษา

ชุดวิชา 81711 การเมืองการปกครองไทย

Thai Politics and Government

หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคการศึกษาที่ 2/2567

คำนำ

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระบบทางไกล มีลักษณะที่แตกต่างจากการศึกษาในระดับปริญญาตรีหลายประการ ประการที่สำคัญคือ นักศึกษาจะต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเกือบตลอดเวลา และจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ทุกครั้ง แผนกิจกรรมการศึกษาในแต่ละชุดวิชาซึ่งมหาวิทยาลัยมอบให้นักศึกษาทุกภาคการศึกษาจึงเป็นเอกสารที่สำคัญมาก เนื่องจากเป็นเอกสารที่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับงานที่นักศึกษาต้องปฏิบัติกิจกรรมในการสัมมนาเสริม และรวมถึงการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในการศึกษาชุดวิชาดังกล่าว

แผนกิจกรรมการศึกษา ชุดวิชา 81711 การเมืองการปกครองไทยฉบับนี้ คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาได้จัดทำขึ้น เพื่อเป็นกรอบสำหรับนักศึกษาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในการสัมมนาเสริมผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งนักศึกษาจะต้องปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามที่ระบุไว้ในแผนกิจกรรมการศึกษอย่างครบถ้วน หากนักศึกษามีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะใดๆ สำหรับการปรับปรุงแผนกิจกรรมการศึกษาในภาคการศึกษาต่อไป ขอให้โปรดแจ้งให้คณะกรรมการฯ หรืออาจารย์ที่เป็นวิทยากรในการสัมมนาได้โดยตรง หรือจะส่งข้อเสนอแนะไปยังสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชก็ได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงในโอกาสต่อไป

คณะกรรมการบริหารชุดวิชา
การเมืองการปกครองไทย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	2
ปฏิทินการศึกษา	4
รายละเอียดชุดวิชา	5
สื่อการศึกษาประจำชุดวิชา	6
งานที่กำหนดให้ทำ	7
รูปแบบการจัดทำรายงาน	8
กำหนดการสัมมนาเสริม และการเตรียมตัวเสนอผลงาน	9
การประเมินผลการศึกษา	10
ภาคผนวก หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทย	11

ปฏิทินการศึกษา ภาคการศึกษาที่ 2/2567

วันที่ 3 - 4 พฤษภาคม 2568	- สัมมนาเสริมครั้งที่ 1 (ส่งรายงานฉบับที่ 1)
วันที่ 3 - 4 พฤษภาคม 2568	- สัมมนาเสริมครั้งที่ 2 (ส่งรายงานฉบับที่ 2,3)
วันที่ 2 - 3 สิงหาคม 2568	- สอบปลายภาค

หมายเหตุ * วันสัมมนาอาจมีการเปลี่ยนแปลง สามารถดูได้จากเว็บไซต์และเฟซบุ๊กสาขา
วิชารัฐศาสตร์

* หมายเหตุ

1. ในกรณีที่ท่านไม่สามารถเข้าร่วมสัมมนาได้ ให้ท่านทำบันทึกแจ้งต่อประธานกรรมการประจำสาขาวิชา
รัฐศาสตร์ ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์ ก่อนการสัมมนาในครั้งนั้น
2. การส่งรายงานให้เป็นไปตามแผนกิจกรรม

รายละเอียดชุดวิชา

1. คำอธิบายชุดวิชา

81711 การเมืองการปกครองไทย

(Thai Politics and Government)

วิเคราะห์วิวัฒนาการทางการเมืองการปกครองไทย แนวคิดทางการเมือง สถาบัน กระบวนการ และพฤติกรรมทางการเมืองของไทย ปัญหาของการพัฒนาการเมืองไทย และยุทธศาสตร์ในการสร้างสรรค์การเมืองไทย

2. วัตถุประสงค์

1. สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิวัฒนาการทางการเมืองการปกครองและแนวคิดทางการเมืองของไทย ตลอดจนสถาบัน กระบวนการ และพฤติกรรมทางการเมืองของไทย
2. ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของไทย
3. นำเสนอยุทธศาสตร์ในการสร้างสรรค์การเมืองไทย โดยเน้นการประยุกต์ภาคทฤษฎีไปสู่ภาคปฏิบัติ

3. รายชื่อหน่วยการสอน

หน่วยที่ 1	ภาพรวมแนวคิดและวิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย
หน่วยที่ 2	พัฒนาการของรัฐ พระมหากษัตริย์ และรัฐบาลจารีต
หน่วยที่ 3	อภิวัฒน์สยาม
หน่วยที่ 4	อำมาตยาธิปไตย
หน่วยที่ 5	การเปลี่ยนผ่านจากระบอบเผด็จการอำนาจนิยมไปสู่ความเป็นประชาธิปไตย
หน่วยที่ 6	แนวคิดรัฐธรรมนูญนิยมและข้อถกเถียงในการร่างรัฐธรรมนูญ
หน่วยที่ 7	การออกแบบสถาบันทางการเมือง (รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 – พ.ศ. 2560)
หน่วยที่ 8	ตุลาการภิวัตน์และองค์กรอิสระในการเมืองไทย
หน่วยที่ 9	การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้ง
หน่วยที่ 10	บทบาทของกลุ่มทุนในการเมืองไทย
หน่วยที่ 11	ทหารกับการรัฐประหาร
หน่วยที่ 12	คอร์รัปชันกับการเมืองไทย
หน่วยที่ 13	สื่อสังคมออนไลน์กับการเมืองไทย
หน่วยที่ 14	ความเหลื่อมล้ำกับการเมืองไทย
หน่วยที่ 15	ยุทธศาสตร์ในการสร้างสรรค์การเมืองไทย

สื่อการศึกษาประจำชุดวิชา

สื่อการศึกษาประจำชุดวิชา 81711 การเมืองการปกครองไทย ประกอบด้วย

1. แผนกิจกรรม

แผนกิจกรรมเป็นคู่มือในการศึกษาและทำกิจกรรมของนักศึกษาในการศึกษาชุดวิชานี้ เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ทั้งของนักศึกษา คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชา และมหาวิทยาลัย

2. แนวการศึกษา แนวการศึกษาประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน

ส่วนที่ 2 สรุปสาระสังเขปหรือประเด็นหลักของแต่ละเรื่องหรือเสนอปัญหาเพื่อให้นักศึกษาได้คิด กำหนดกิจกรรมให้ทำ และเสนอแนะแนวทางให้นักศึกษาได้ค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งวิทยาการต่างๆ เช่น เอกสาร ตำรา บทความ หรือสื่ออื่นๆ

ส่วนที่ 3 แนวตอบกิจกรรมและเฉลยคำตอบแบบประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน

งานที่กำหนดให้ทำ

1. สัมมนาเสริมครั้งที่ 1 รายงานฉบับที่ 1 สรุปประมวลสาระและวิเคราะห์การเมืองการปกครองไทย (10 คะแนน)

1.1 คำชี้แจง ให้นักศึกษาสรุปเนื้อหาจากประมวลสาระชุดวิชาการเมืองการปกครองไทย อย่างน้อย 3 หน่วย โดยนำเนื้อหาที่มีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน แล้วหยิบยกองค์ความรู้ที่ได้รับจากการสรุปเนื้อหาดังกล่าวมาวิเคราะห์ปรากฏการณ์ทางการเมืองไทย

1.2 ความยาว จำนวน 10 หน้ากระดาษ A 4 (สรุป 5 หน้า และวิเคราะห์และวิจารณ์ 5 หน้า)

1.3 กำหนดส่งรายงานฉบับที่ 1 ล่วงหน้าอย่างน้อย 2 วัน ก่อนมีการสัมมนาเสริม ครั้งที่ 1 โดยส่งผ่าน ในห้องเรียนกลุ่มย่อยในโปรแกรม Microsoft teams

1.4 กำหนดวันสัมมนาเสริม วันที่ 2568 ออนไลน์

ผ่านโปรแกรม Microsoft teams

2. สัมมนาเสริมครั้งที่ 2 รายงานฉบับที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาการเมืองการปกครองไทยที่สำคัญที่สุดในสถานการณ์ปัจจุบัน (30 คะแนน)

2.1 คำชี้แจง ให้นักศึกษา หยิบยกปัญหาการเมืองการปกครองไทยที่คิดว่าสำคัญที่สุดในสถานการณ์ปัจจุบันที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตทางการเมืองและการพัฒนาการเมืองไทยในรอบรอบ ประชาธิปไตย มา 1 ปัญหา และวิเคราะห์โดยใช้แนวคิด ทฤษฎีทางด้านรัฐศาสตร์ที่อยู่ในประมวลสาระชุด วิชาการเมืองการปกครองไทย ในประเด็นดังต่อไปนี้

1. สภาพปัญหา/ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
2. สาเหตุของปัญหา
3. ผลกระทบของปัญหา
4. แนวทางแก้ไขปัญหา

โดยให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลอื่นๆ ประกอบด้วย

2.2 ความยาว จำนวน 7-10 หน้ากระดาษ A4 ขึ้นไป

2.3 กำหนดส่งรายงานฉบับที่ 2 ล่วงหน้าอย่างน้อย 2 วันก่อนมีการสัมมนาเสริม ครั้งที่ 2 โดยส่งผ่านในห้องเรียนกลุ่มย่อยในโปรแกรม Microsoft teams

2.4 กำหนดวันสัมมนาเสริม วันที่ 2568 ออนไลน์ผ่านโปรแกรม

Microsoft teams

รายงานฉบับที่ 3 ยุทธศาสตร์ในการสร้างสรรค์การเมืองไทย (10 คะแนน)

3.1 คำชี้แจง ให้นักศึกษาออกแบบระบบรัฐสภาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของไทย

3.2 ความยาว จำนวน 5 หน้ากระดาษ A4 ขึ้นไป

3.3 กำหนดส่งรายงานฉบับที่ 3 ล่วงหน้าอย่างน้อย 2 วันก่อนมีการสัมมนาเสริม ครั้งที่ 2 โดยส่งผ่านในห้องเรียนกลุ่มย่อยในโปรแกรม Microsoft teams

3.4 กำหนดวันสัมมนาเสริม วันที่ 2568 ออนไลน์ผ่าน

โปรแกรม Microsoft teams

หมายเหตุ : 1. การจัดทำรายงานทุกฉบับต้องมีการเขียนอ้างอิงไม่น้อยกว่า 10 แห่ง และมีบรรณานุกรมไม่น้อยกว่า 5 เล่ม โดยจัดทำตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด (สามารถดูรูปแบบการอ้างอิงในคู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช)

2. วิทยากรจะประเมินคะแนนการมีส่วนร่วมของนักศึกษาเป็นกรณีพิเศษในทุกกิจกรรม

การจัดทำ และนำเสนอรายงาน

1. การจัดทำรายงานทุกฉบับให้นักศึกษานำส่งไฟล์รายงานส่งผ่านระบบออนไลน์ ในโปรแกรม Microsoft teams
2. การนำเสนอรายงาน นักศึกษาจัดทำ power point เนื้อหาสาระรายงานต้องมีการนำเสนอต่ออาจารย์ประจำกลุ่ม ระยะเวลาการนำเสนอไม่เกิน 20 นาที / คน

รูปแบบการจัดทำรายงาน

รายงานที่จัดทำควรพิมพ์ในกระดาษ A4 โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ พิมพ์ด้วยตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 pt.

รายงานฉบับที่.....

ชุดวิชา การเมืองการปกครองไทย

Thai Politics and Government

เรื่อง.....

เสนอ

(ชื่ออาจารย์ประจำกลุ่ม).....

โดย

รหัสนักศึกษา ชื่อ – นามสกุล

.....

หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการเมืองการปกครอง

สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สัมมนาเสริมครั้งที่..... วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

ระบุสถานที่เข้ารับการสัมมนาเสริม

.....

1. กำหนดการสัมมนาเสริม

เสริมครั้งที่ 1 วันที่ 3 - 4 พฤษภาคม 2568

09.00 – 12.00 น.	- สรุปรื้อเนื้อหาชุดวิชา
12.00 – 13.00 น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 16.00 น.	- จัดส่งรายงานและนำเสนอรายงานฉบับที่ 1
ซักถามแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สรุปรการสัมมนา

เสริมครั้งที่ 2 วันที่ 3 - 4 พฤษภาคม 2568

09.00 – 12.00 น.	- จัดส่งรายงานและนำเสนอรายงานฉบับที่ 2
12.00 – 13.00 น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 16.00 น.	- นำเสนอรายงานฉบับที่ 3
ซักถามแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สรุปรการสัมมนา

หมายเหตุ * วันสัมมนาอาจมีการเปลี่ยนแปลง สามารถดูได้จากเว็บไซต์และเฟซบุ๊กสาขาวิชา
รัฐศาสตร์ (<http://www.stou.ac.th/Schoolnew/polsci/page/Home.aspx>)

3. สถานที่สัมมนา

การสัมมนาเสริม แบบออนไลน์ ผ่านโปรแกรม Microsoft Teams

4. การเตรียมตัวเพื่อเสนอผลงาน

นักศึกษาต้องเตรียมความพร้อมในการเสนอผลงานในวันสัมมนาเสริม ดังนี้

1. การเตรียมตัวล่วงหน้า ควรมีการเตรียมตัวล่วงหน้าในเรื่องต่อไปนี้
 - 1.1 การนำเสนอผลงาน เวลาที่ใช้ในการนำเสนอผลงานชิ้นละไม่เกิน 20 นาที
 - 1.2 การตอบประเด็นคำถาม
2. การเตรียมสื่อประกอบ ควรจัดเตรียมสิ่งต่อไปนี้
 - 2.1 จัดทำ Power point เพื่อนำเสนอผ่านระบบการเรียนการสอนออนไลน์ด้วยโปรแกรม

Microsoft Teams

การประเมินผลการศึกษา

การประเมินผลการศึกษาชุดวิชา 81711 การเมืองการปกครองไทย ประเมินโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ประเมินจากการเข้าร่วมสัมมนาเสริม และการสอบปลายภาค ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การกำหนดคะแนนในการสัมมนาเสริม

การจัดทำรายงานการสัมมนาเสริม จำนวน 3 ฉบับ คะแนนรวม 50 คะแนน

1.1 รายงานฉบับที่ 1 สรุปสาระสำคัญของประมวลสาระพร้อมวิจารณ์และวิเคราะห์

การเมืองการปกครองไทย 10 คะแนน

รายละเอียดดังนี้

- การสรุปเนื้อหาสาระสำคัญ
- วิเคราะห์
- การมีส่วนร่วมในการซักถามและให้ข้อเสนอแนะ

1.2 รายงานฉบับที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาการเมืองการปกครองไทยที่สำคัญที่สุดใน

สถานการณ์ปัจจุบัน 30 คะแนน

รายละเอียดดังนี้

- สภาพปัญหา
- สาเหตุของปัญหา
- ผลกระทบของปัญหา
- ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา
- การมีส่วนร่วมในการซักถามและให้ข้อเสนอแนะ
- การนำเสนอ

1.3 รายงานฉบับที่ 3 ยุทธศาสตร์ในการสร้างสรรค์การเมืองไทย 10 คะแนน

รายละเอียดดังนี้

- ความน่าสนใจ ประเด็นสร้างสรรค์
- การใช้แนวคิด ทฤษฎีในการร่วมวิเคราะห์
- การมีส่วนร่วมในการซักถามและให้ข้อเสนอแนะ

2. การสอบปลายภาค 50 คะแนน

2.1 ลักษณะข้อสอบ

- ข้อสอบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ (ข้อละ 20 คะแนน จำนวน 1 ข้อ 15 คะแนน จำนวน 2 ข้อ)
- ข้อสอบเป็นลักษณะของการวิเคราะห์และสังเคราะห์เกี่ยวกับประเด็นสำคัญของชุดวิชานี้

ภาคผนวก

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทย

หนังสือเกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทย

1. กนกรัตน์ เลิศชูสกุล, *จากมือตบถึงนกหวีด พัฒนาการและพลวัตของขบวนการต่อต้านทักษิณ*, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ Illuminations, 2563.
2. คริส เบเกอร์ และผาสุก พงษ์ไพจิตร, *ประวัติศาสตร์ไทยร่วมสมัย*, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน, 2548.
3. ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และสมภพ มานะรังสรรค์ (บก.), *ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย จนถึง พ.ศ. 2484*, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมกับมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2527. (<http://openbase.in.th/files/tbpi064.pdf>)
4. ทักษิณ เถลิงเกียรติ, *การเมืองระบบพ่อขุนอุปถัมภ์แบบเผด็จการ*, กรุงเทพฯ : สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทยและสถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, มปป.
5. นครินทร์ เมฆไตรรัตน์, *การปฏิวัติสยาม พ.ศ.2475*, กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2535.
6. เบนจามิน เอ. บัทสัน, *อวสานสมบูรณาญาสิทธิราชย์ในสยาม*, พรรณงาม เก่าธรรมสาร, สดใส ชันติ-วรพงศ์, ศศธร รัชนี้ ณ อยุธยา (แปล), กรุงเทพฯ: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2453.
7. ประจักษ์ ก้องกีรติ, *และแล้วความเคลื่อนไหวก็ปรากฏ : การเมืองวัฒนธรรมของนักศึกษาและปัญญาชนก่อน 14 ตุลา*, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548.
8. ประจักษ์ ก้องกีรติ (บก.), *การเมืองว่าด้วยการเลือกตั้ง: วาทกรรม อำนาจ และพลวัตชนบทไทย*, นนทบุรี : ฟาเดียวกัน, 2555.
9. ประภาส ปิ่นตบแต่ง, *การเมืองบนท้องถนน : 99 วันสมัชชาคนจนและประวัติศาสตร์การเดินขบวนชุมนุมประท้วงในประเทศไทย*, กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกริก, 2541.
10. ผาสุก พงษ์ไพจิตร, (บก.), *คู่สังคมไทยเสมอหน้า*, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน, 2557.
11. ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคริส เบเกอร์, *เศรษฐกิจการเมืองไทยสมัยกรุงเทพฯ*, เชียงใหม่ : สำนักพิมพ์ Silkworm Books, 2546.
12. รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์, *กระบวนการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจในประเทศไทย: บทวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์เศรษฐกิจการเมือง พ.ศ.2475-2530*, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คบไฟ, 2546.
13. เสกสรรค์ ประเสริฐกุล, *การเมืองภาคประชาชนในระบอบประชาธิปไตยไทย*, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อมรินทร์, 2548.
14. เสน่ห์ จามริก, *การเมืองไทยกับพัฒนาการรัฐธรรมนูญ*, พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2549.
15. Pavin Chachavalpongpun, (ed.) *Routledge Handbook of Contemporary Thailand*, London and New York: Routledge, 2020.